Koninklijke NLingenieurs

Den Haag, 17 september 2019

Betreft: klacht over voorgenomen aanbestedingsprocedure

Geacht Dagelijks en Algemeen Bestuur,

Als branchevereniging Koninklijke NLingenieurs sturen wij u deze brief vanwege de door u voorgenomen aanbesteding van raamcontracten voor de opvolger van de huidige Raamovereenkomsten voor Integrale technische adviesdiensten (ROK ITA). Deze aanbesteding van de samenwerkende waterschappen Aa en Maas, Brabantse Delta, Hollandse Delta en de Hoogheemraadschappen van Delfland en van Schieland en de Krimpenerwaard beperkt een gezonde marktwerking en is naar onze mening in strijd met het clusterverbod.

Na constructief overleg tussen enkele vertegenwoordigers namens de aanbestedende partij en onze branchevereniging is er een wijziging doorgevoerd. Desondanks menen wij dat de aanbesteding nog steeds de markt onnodig stuurt en daardoor partijen benadeelt. Uw aanbesteding maakt ongeveer 25% uit van al het werk dat door Nederlandse waterschappen wordt vergeven. Mede vanwege die omvang doen wij onderstaand verzoek en willen wij een beroep doen op uw verantwoordelijkheid voor de markt.

<u>Opzet van de voorgenomen aanbesteding en gunningsbeperking</u>

De aanbesteding is opgedeeld in vijf (5) percelen. Per perceel is een maximum aantal raamcontractanten vastgesteld volgens onderstaand schema:

Perceel	*Maximum aantal contractanten*
1. Waterbouwkundige werken	Zes (6)
2. Waterkeringen (dijken)	Zes (6)
3. Afvalwaterketen	Zes (6)
4. Gebiedsinrichting	Acht(8)
5. Buitengewoon onderhoud watergangen (baggeren)	Zes (6)

In de aanbestedingsprocedure geldt een *gunningsbeperking*. Een onderneming of samenwerkingsverband kan slechts maximaal 3 van de 5 percelen gegund krijgen. De gunning van een perceel betreft altijd het werk voor alle 5 waterschappen op dat perceel.
Aanvankelijk was er zelfs een inschrijfbeperking; er kon toen slechts op 3 van de 5 percelen worden ingeschreven. Wij waarderen de wijziging van de eerdere inschrijfbeperking naar een gunningsbeperking, maar deze pakt in grote lijnen hetzelfde uit: partijen worden uitgesloten van een deel van de markt, ongeacht de kwaliteit die zij kunnen bieden.

Koninklijke NLingenieurs
Malietoren, Bezuidenhoutseweg 12, 2594 AV Den Haag | 070 - 31 41 868 | info@nlingenieurs.nl | www.nlingenieurs.nl
KvK 40407116 | BTW NL 00.28.76.048B01 | IBAN NL36 TRIO 0198 3108 46 | Lid van VNO-NCW, MKB-NL, EFCA en FIDIC

Koninklijke NLingenieurs

Gunningsbeperking is beperking van concurrentie

Een aanzienlijk aantal ingenieursbureaus is actief op het werkveld van alle 5 percelen. De procedure zoals voorgesteld betekent voor deze bureaus dat zij per definitie voor 2/5 deel van hun waterportefeuille niet kunnen werken voor al deze 5 waterschappen. Deze beperking staat geheel los van de kwaliteit van de bureaus als dienstverlener op de betrokken vakgebieden. Het kan dus voorkomen dat de partij met de beste expertise voor een bepaald perceel vanwege de gekozen procedure niet in de gelegenheid wordt gesteld om die expertise voor uw waterschappen in te zetten.

Uw waterschappen schrijven graag de concurrentie te willen bevorderen. Voor dit streven willen wij graag van harte onze steun uitspreken. Het effect van de voorgestelde werkwijze zien wij echter juist als concurrentiebeperkend. Het uitsluiten van bedrijven ongeacht de kwaliteit van hun aanbod bevordert naar onze mening juist niet de vrije concurrentie. Ons inziens gaat concurrentie om het bieden van gelijke kansen aan alle deelnemers waarbij gunning plaatsvindt op basis van objectieve criteria.

Ingenieurswerk is kennisintensief. Bureaus werken veel met vaste medewerkers en doen veel aan kennisopbouw en innovatie. Een langjarig verlies van grote delen van de markt betekent dus nogal wat. Als dit op basis van eerlijke concurrentie gebeurt en in een beperkt deel van de markt, is dat uiteraard vervelend, maar terecht. Zo werkt de markt. Als dit op basis van een door een opdrachtgever toegepaste procedure gebeurt vinden wij dat kwalijk. Graag wijzen wij er tevens op dat er op de markt voor ingenieursdiensten volop concurrentie is en er geen marktdominante spelers zijn. Het risico dat werk zich zodanig concentreert bij enkele spelers dat de werking van de vrije markt in het geding zou kunnen komen is dus niet aan de orde.

Clustering

Het tweede aspect van onze klacht betreft het voorstel dat per perceel dezelfde partijen voor alle vijf waterschappen gecontracteerd worden. Een dergelijke werkwijze is ons inziens in strijd met het aanbestedingsrechtelijke clusterverbod (artikel 1.15 Aanbestedingswet). Het staat haaks op de door uw waterschappen zelf geformuleerde wens om juist kansen te willen bieden aan het MKB. Een klein ingenieursbureau kan nu slechts meedoen in het raamcontract als het bereid en in staat is om voor vijf waterschappen tegelijk te werken. En dat ook nog eens op hetzelfde perceel (vakgebied). Oftewel: zo'n bedrijf wordt geacht om 25% van de Waterschapmarkt van heel Nederland te kunnen bedienen. Voor met name kleinere MKB-bedrijven werpt deze eis een onneembare drempel op. Zeker met de huidige krappe arbeidsmarkt, die het voor bedrijven extra moeilijk maakt om capaciteit op te bouwen.

Gelijke kansen voor alle deelnemers: nieuwe toetreders, MKB en gevestigde namen

Zoals hierboven al gesteld: een cruciaal element van marktwerking is dat er *gelijke kansen zijn voor alle partijen*. Bij een aanbesteding als deze gaat dat volgens ons het beste door marktpartijen de vrije keuze te bieden op welk perceel zij kunnen inschrijven. Op die wijze ontstaat een gezonde

markt, waar het enkel gaat om de kwaliteit van een inschrijving en waar een kleine speler met kwaliteiten ook een kans heeft. Daarbij zijn marktpartijen het meest gebaat, maar uiteraard opdrachtgevers net zo. Want op die wijze krijgen zij het beste wat de markt te bieden heeft.

Graag zouden wij zien dat partijen naar eigen inzicht kunnen inschrijven voor ieder perceel van ieder waterschap. Graag vragen wij u om de aanbestedingsprocedure in de huidige vorm geen doorgang te laten vinden en de raamovereenkomst vervolgens voor uw waterschap afzonderlijk en ongeclusterd in de markt te zetten.

Indien u niettemin van mening bent dat de aanbestedingsprocedure, zoals deze nu is vormgegeven, kan worden voorgezet dan ontvangen wij graag een juridische onderbouwing van dat standpunt. Wij zullen dan de procedure en de verschillende standpunten ter advisering aan de Commissie van Aanbestedingsexperts voorleggen.

Met vriendelijke groet,

Jacolien Eijer
Directeur Koninklijke NLingenieurs